

Elektroconvulsieve therapie (ECT)

ECT is een werkzame en veilige behandeling voor mensen met onder andere ernstige depressies. Via twee elektroden op het hoofd wordt in enkele seconden elektrische energie toegediend. ECT kan eventuele verstoringen van het functioneren van de hersenen bij depressie herstellen op een manier, die met alleen medicijnen of psychotherapie niet (meer) mogelijk is.

Dat ECT een zeer effectieve behandeling is, is wetenschappelijk ruimschoots bewezen. Voor deze behandeling kunt u terecht op de polikliniek Psychiatrie en Medische Psychologie (PMP). Hoe gaat de behandeling in zijn werk? Van welke bijwerkingen kunt u last krijgen? Dat en meer leest u in deze folder.

Voor welke klachten?

Uw behandelend specialist, psychiater of huisarts kan u verwijzen naar de polikliniek PMP. Mogelijk bent u al in behandeling (ambulant of opname) en biedt de psychiater u de optie van ECT aan. ECT wordt regelmatig toegepast en is effectief gebleken bij de volgende psychische klachten:

- Ernstige terugkerende depressieve episoden
- Depressies die niet opknappen met medicatie of gesprekstherapie
- Ernstige psychotische stoornis
- Ernstige manische episoden
- Katatonie

Voor de behandeling

Een ECT-behandeling is een kuur die bestaat uit verschillende ECT-sessies. Gemiddeld zijn er tussen de zes en twintig sessies nodig. De sessies zelf duren enkele minuten. Omdat er per week twee sessies plaatsvinden, op maandag en op donderdag, duurt de hele behandeling enkele weken. Tijdens de behandeling blijft u voor een goede controle opgenomen in het ziekenhuis (OLVG West). Als het goed gaat, is weekendverlof natuurlijk mogelijk.

Vorbereiding

Voor iedere ECT-sessie moet u nuchter zijn. Dit betekent dat u vanaf middernacht niet meer mag eten en drinken.

U wordt voorbereid zoals dat gebruikelijk is voor een narcose. U wordt gekleed in een speciale pyjama, nadat u van tevoren heeft geplast. Sieraden en eventuele prothesen heeft u af- of uitgedaan. Vervolgens wordt u op uw bed naar het OK-complex vervoerd door de verpleegkundige van de afdeling Psychiatrie.

De behandeling

Eenmaal in het OK-complex krijgt u in de voorbereidingskamer eerst een infuus. Daarna gaat u naar de behandelruimte van het OK-complex. U wordt dan door de psychiater en het anesthesiepersoneel met plakkertjes en snoeren op apparatuur aangesloten. Zo kunnen uw lichamelijke functies, zoals hart-, long- en spieractiviteit goed worden gemeten.

De behandeling wordt uitgevoerd door een psychiater, een anesthesist en een verpleegkundige. De anesthesist geeft u via het infuus een narcosemiddel. Als u eenmaal slaapt, krijgt u een spierverslappend middel toegediend. Via twee elektroden op het hoofd krijgt u de elektrische energie in enkele seconden toegediend. U merkt daarvan niets.

Het toedienen van de elektrische energie leidt tot een ritmische activiteit van de hersenen, dat noemen we een 'insult'. Dat kan zich onder andere laten zien in spierbewegingen, maar in de praktijk treden die niet of nauwelijks op door de invloed van het spierverslappende middel. Ook hiervan merkt u niets.

Na de behandeling

Enkele minuten na de ingreep wordt u wakker. Sommige patiënten moeten dan nog wat tot zichzelf komen, net als na een andere ingreep of operatie onder narcose. U gaat daarom na de behandeling naar een observatieruimte van het OK-complex, waar u nog wat kunt uitslapen. Omdat sommige patiënten dan onrustig kunnen zijn (bijvoorbeeld druk bewegen), bestaat er het risico om uit bed te vallen. Om dit te voorkomen wordt u tijdelijk aan het bed vastgelegd met een fixatieband om uw middel ter bescherming van uzelf. Zodra het kan, wordt deze band losgemaakt.

Risico's

Een behandeling, waarbij narcose wordt toegediend, brengt altijd risico's met zich mee. Bij ECT is de narcose echter van zeer korte duur, namelijk slechts enkele minuten. Daarnaast is er een mogelijk risico van de behandeling zelf. ECT geeft kortdurend een verhoging van de bloeddruk. Die verhoging wordt goed in de gaten gehouden met apparatuur. Als u een hoge bloeddruk of andere hart- en vaatziekten heeft, moet daar vooraf aandacht aan worden gegeven. Er kan bijvoorbeeld overwogen worden om gedurende de ECT-behandeling de medicatie aan te passen. Ook als u ooit last heeft gehad van trombose, is het goed om dat van tevoren aan uw arts te vertellen. De behandeling wordt uitgevoerd door ervaren zorgpersoneel, waardoor de risico's erg klein zijn.

Bijwerkingen

Op de dag van de ECT treden soms lichte klachten op zoals hoofdpijn, spierpijn of misselijkheid. Deze klachten zijn van voorbijgaande aard. U kunt altijd om paracetamol vragen.

Tijdens de ECT-behandeling kan er sprake zijn van geheugenklachten. Deze klachten kunnen wat langer, soms weken tot maanden, aanhouden. Deze klachten betreffen moeite met het onthouden van nieuwe gebeurtenissen of feiten. Herinneringen die u al hebt opgebouwd in de loop van uw leven, dus voor de behandeling, blijven doorgaans onaangetast. Gewoonlijk verdwijnen deze geheugenklachten binnen enkele weken. Bij hoge uitzondering kan het herstel pas na enkele maanden optreden. Meestal is het geheugen onder invloed van een depressie overigens ook voor de behandeling niet op zijn best. Het effectief behandelen van de depressie kan dan juist een gunstige invloed op het geheugen hebben.

De kans op geheugenklachten is kleiner, als de energie aan één zijde van het hoofd wordt toegediend, dit noemen we 'unilateraal'. Er kan tijdens de behandeling ook gekozen worden om de toediening aan twee kanten te doen, dat heet 'bilateraal'. Het overgaan tot ECT aan beide kanten kan van toepassing zijn als de behandeling tot op heden een beperkt effect heeft gehad of als het insult kort duurt. Dit besluit zal altijd eerst met u besproken worden.

Resultaten

De meeste patiënten knappen snel weer op, er kan bijvoorbeeld al na drie of zes behandelingen een effect worden waargenomen. Bij anderen zijn meer behandelingen nodig. Bij ongeveer tachtig procent van de patiënten wordt uiteindelijk een goed resultaat bereikt. Zij voelen zich beter en niet meer depressief.

Als u behoort tot de minderheid bij wie ECT geen gunstig effect heeft, is dat geen reden tot wanhoop. Uw dokter zal met u bespreken welke andere vormen van medicatie en van gespreks- of oefentherapie er mogelijk zijn.

Helaas kan ECT niet voorkomen dat er later weer een periode van depressie optreedt. Aanleg en stressvolle omstandigheden kunnen daarbij een rol spelen.

Controle

De behandeling is nog niet afgelopen als de ECT-sessies afgerond zijn. Ter voorkoming van een terugval krijgt u meestal medicijnen, terwijl het weer oppakken van het leven zorgvuldig moet worden begeleid. U blijft daarvoor bij ons ziekenhuis of elders onder controle. Mocht u onverhoopt toch opnieuw een depressie krijgen, dan kan de ECT opnieuw worden ingezet.

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/vergoeding-kosten-behandeling

Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Meer informatie online

- www.olvg.nl/pmp
- Informatie GGZ inGeest over [Elektroconvulsietherapie \(ECT\)](#)

Contact

polikliniek Psychiatrie en Medische Psychologie, locatie Oost

T 020 599 30 43 (werkdagen 8.30 – 16.00 uur)

E secretariaatPMP@olvg.nl

polikliniek Psychiatrie en Medische Psychologie, locatie West

T 020 510 85 62 (werkdagen 8.30 – 16.00 uur)

E secretariaatPMP@olvg.nl

Uw afspraak is op _____ - _____ - _____ om _____ : _____ uur

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 4 februari 2022, foldernr.2263